

[Vanggaard.]

Stater dukket op, og det er jo saadan, at jo større Problemerne er, des mere føler Povl og Per sig kaldet til at tale med, og saaledes taler nu adskillige med om Spørgsmaalet Europas forenede Stater. Vi kan vel ogsaa være enige om, at det var ønskeligt at naa dertil ikke mindst paa Grund af den Imperialisme, der findes paa den anden Side af Atlanterhavet, og som i mange Henseender truer Europas økonomiske Liv. Men Tankens Virkeliggørelse ligger utvivlsomt noget langt ude i Fremtiden.

Det var sikkert mere nærliggende, om Stater som de skandinaviske, der er beslægtede, og hvis Befolkninger i mange Henseender er forenede med Hjertets Baand, etablerede et snævrere Samarbejde, f. Eks. ved at tilvejebringe en skandinavisk Toldunion. Selv om man ikke derved opnaaede nogen Nedsættelse af Toldbeskyttelsen, vilde man dog derved, at Omraadet blev større, faa mindre snærende Baand. Thi jo mindre den Stat er, som omgiver sig med Toldmure, des vanskeligere bliver Forholdene; indenfor et større Omraade vil der være langt flere forskelligartede Virksomheder, Konkurrencen vil blive betydelig større. Og man vil staa stærkere overfor paagaende Foranstaltninger fra Nabolande; den lille Stat, som staar ene, vil være meget svagere stillet.

Den samme Betragtning gælder ogsaa med Hensyn til Neutralitetsforsvaret. De nordiske Lande har ganske samme Opfattelse af deres neutrale Stilling; de har kun Ænske om Fred, og deres eneste Tanke med et Værn er, at de vil værne deres Fred, der ligger ikke nogen som helst Imperialisme bagved.

Det bedrøver mig meget, at den højtæredede Udenrigsminister forleden Dag udtalte — hvis jeg med Formandens Tilladelse maa oplæse det — at

„ubønhørlige Kendsgerninger bevirker nu en Gang, at de tre nordiske Stater, hvis nogen af dem angribes, ikke er i Stand til at bringe hinanden militær Hjælp“.

Det vil være vanskeligt sagligt set at finde ud af, hvori disse ubønhørlige Kendsgerninger bestaar.

Det er for øvrigt ogsaa en Tanke, som mere og mere drøftes indenfor Folkeforbundet — Folkeforbundsforsamlingen har gentagende, særlig i 1923, sympatisk drøftet Muligheden deraf — at træffe regionale Aftaler til Værn for Freden, og denne Tanke vil utvivlsomt leve videre.

Nu kan man jo henvise til den gamle Skandinavismes Undergang, men man maa indrømme, at Danmark den Gang ikke helt førte den samme Neutralitetspolitik som nu; desuden stod man anderledes fremmed overfor Tanken om en Sammenslutning mellem Stater, end man gør nu. Nej, denne Tanke bør ikke dø, og det har ogsaa vist sig, at der er Tilslutning til den i vore Nabolande.

Jeg tror ikke, vi gør noget forkert i at fremhæve i Parlamenterne Ønskeligheden af en Samvirken til Værn for Freden i de Lande, der har fælles Interesser og helt igennem fører den samme Neutralitetspolitik. Jeg mener, at vi ogsaa bør se paa det danske Forsvarsvæsen ud fra dette Hensyn, og at det derfor vil være forhastet at gaa til principielle Forandringer i vort Værn, saaledes som det nu er paa Tale, før Stillingen til de nordiske Lande er undersøgt til Bunds.

Det er et overmaade vigtigt Spørgsmaal, om vi ved Indretningen af vort Værn skal stille os anderledes end disse Stater, eller om vi skal stille os paa samme Maade som de. Jeg er en Tilhænger af det sidste, men indtil der paa dette Omraade er naaet større Klarhed, bør vi modsætte os Forandringer af det danske Forsvarsvæsen ud over rent tekniske Forandringer.

Rager: Ogsaa jeg vil gerne begynde med et enkelt lokalt Spørgsmaal, et Spørgsmaal, der for mig er af særlig Art. Jeg er valgt i Vestre Storkreds, som bestaar af 3 københavnske Valgkredse samt de 3 frederiksbergiske Valgkredse, og jeg har en Opstillingskreds baade i København og paa Frederiksberg. Ærede Medlemmer vil derfor forstaa, at Spørgsmaalet København og Frederiksberg interkommunalt er af største Interesse for mig.

Jeg vil gerne sige, at de Vælgere, jeg repræsenterer paa Frederiksberg, Vælgere af det radikale Venstre, ikke er Tilhængere af Frederiksberg Kommunes Indlemmelse — jeg siger udtrykkelig: de er ikke Tilhængere af dens *Indlemmelse* i København; men de er i lige saa ringe Grad Tilhængere af, at Frederiksberg stadig forsøger at føre en Politik, hvorved den — gennem Indtagningen af et andet social-politisk Standpunkt end Københavns Kommune — forsøger at overvælde Byrder, som det retteligt tilkommer Frederiksberg at bære, paa den københavnske Kommune.

Gennem den Aarrække, vort Parti har været repræsenteret i Frederiksberg Kommunalbestyrelse, først af Magister Nørre-